

crkva u svijetu

RAZGOVORI

TEZE O DIJALOGU

Ivan Cvitanović

»Kobno je kad netko govori tako,
da mu se ne možeš suprotstaviti!«

- Ako se ne dopusti dijalog, onda za posljedicu imamo *neodgovornost!*
- Ako se izbjegava dijalog, nužno se srlja u osamljenost i smrt!
- Kad prestane razgovor, prestaje i *umire čovjek*, jer je on čitav u »odnosu«.
- Kad razgovaraju *posjednici istine*, onda to i nije razgovor, nije dijalog, nego rat do istrebljenja drugoga. Razgovarati mogu samo zaljubljenici istine (filozofi), jer će tek oni »tuđu« istinu znati čuti.
- Kad se vodi dijalog o nebitnim stvarima, onda se tu postavlja čovjeku klopka i pruža mu se »rog za svijeću«!
- Ako dijalog nije podvrgnut javnosti i nije vođen u slobodi, onda to i nije dijalog; očito je da tu netko podvaljuje!
- Auktoritet u dijalogu može crpsti snagu samo iz samoga sebe, iz svoga »jastva«, a ne iz strukture, sistema, položaja, ideologije...
- Bez ravnopravnosti i jednakosti nema istinskog dijaloga.
- Kad dijalog kroz kategoriju negativiteta ograničenoga zađe na područje neograničenoga ili na sukob — susret dvaju ili više metafizičkih načela, onda se *rađa tragično!*
- Dijalog je moguće voditi samo na tlu (zemljištu) *budućnosti* — novoga.
- Prošlo je zašlo u fakticitet, svršenost, »dorečenost« i tako je podložno samo »o-govaranju«!
- Dijalog među onima koji »imaju« svodi se na kupovinu i prodaju, trgovinu, na različitim razinama:

- »Imaju« *predmete*, i u njima nalaze uporište, i po njima dolaze do vlastite »veličine«!
- »Imaju« *ideje*, i postaju inkvizitori...
- »Imaju« *vlastiti »ego«*, i čitav im se život odvija u nastojanju da im ga drugi priznaju, postaju egoisti... i *gube sebe!*
- »Imaju« *Boga*, ali se taj Bog u njihovim rukama pretvara u idola, kojim se može manipulirati...

U svim tim slučajevima dijalog je nemoguć!

- Dijalog je moguć samo među onima koji jesu; koji su u bivanju, koji žele biti, koji su u procesu međusobnog stvaralaštva i promjene, koji su u odnosu...
- ...koji su spremni *dati sebe*, darovati drugome svu svoju tajnu, svu svoju dušu, čitavo svoje biće, bez straha da će sebe izgubiti... (Podsjetimo na Kristove riječi: »ako pšenično zno ne umre...« ili »tko izgubi svoj život...«)
- ...koji su spremni primiti drugoga, onoga i onakvoga kako ga opisuje ona mala riječ »TI«, tj. tuđu sudbinu, beskraj njegove slobode, bol njegovih neuspjeha...

Oni su vrlo siromašni, puki siromasi, pa nemaju što dati drugome doli same sebe, svoje nemire i patnje, svoje radosti i tuge, svoje snove i nade, svoju jadnu posebnost i izuzetnost, neponovljivost (a to je stvarno mnogo!)...

Oni znaju i hoće sve primiti, jer imaju dječje oči, koje sve vide prvi put, i u svemu vide tajnu, i svemu daruju dušu...

- Abraham je bio pozvan da napusti svoj posjed i da pođe u neizvjesno, da bi mogao nesmetano i istinito s Bogom razgovarati, voditi dijalog, uspostaviti Savez!
- Ne vjerujem u Božju »osvetu«, i zato sam sklon povjerovati, da je Božja ljubav vodila Izraela kroz pustinju 40 godina, da zaboravi stalni posjed i idole, da napusti imanje i *da bude* — kao onaj koji jest (JAHVEH)!

* * *

- Punoća stvarnog dijaloga između Boga i čovjeka dogodila se u Betlehemu! Tu se Bog odrekao svega onoga što on »ima«, i zadržao samo ono što on jest. »Nije se strašio biti oplijenjen...«, kaže sv. Pavao.
- I s ljudske strane Isus nije zadržao nikakav posjed, nije imao ništa: ni kuću, ni imanje, ni svoje stalno prebivalište, ni novac, ni ugled, ni položaj... samo štalu i jasje!
- Samo jedno je ipak zadržao: LJUBAV Marije i Josipa, *dar* koji su mu poklonili pastiri i *tajnu* koju su mu darovali mudraci!
- Ljubav ne može nikada biti posjed!
- On će se ponovno u *pustinji* odreći sotoninih napasti!
- Da bi se Crkva danas mogla obnoviti, potrebno je da napusti sigurnost ukorijenjenosti u posjed i imanje stvari, ideologije i istine, da bude ono što ona jest: DIJALOG između Boga i čovjeka, mistični KRIST na zemlji, koji će rasti po riječima vjere u srcu svakoga čovjeka!